

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Валютна лібералізація – перехід до режиму вільного руху капіталу в Україні

Бахтарі Емал

Керівник проектів та програм
Департамент відкритих ринків

Київ, 2017 р.

Міжбанківський валютний ринок України (МВРУ)

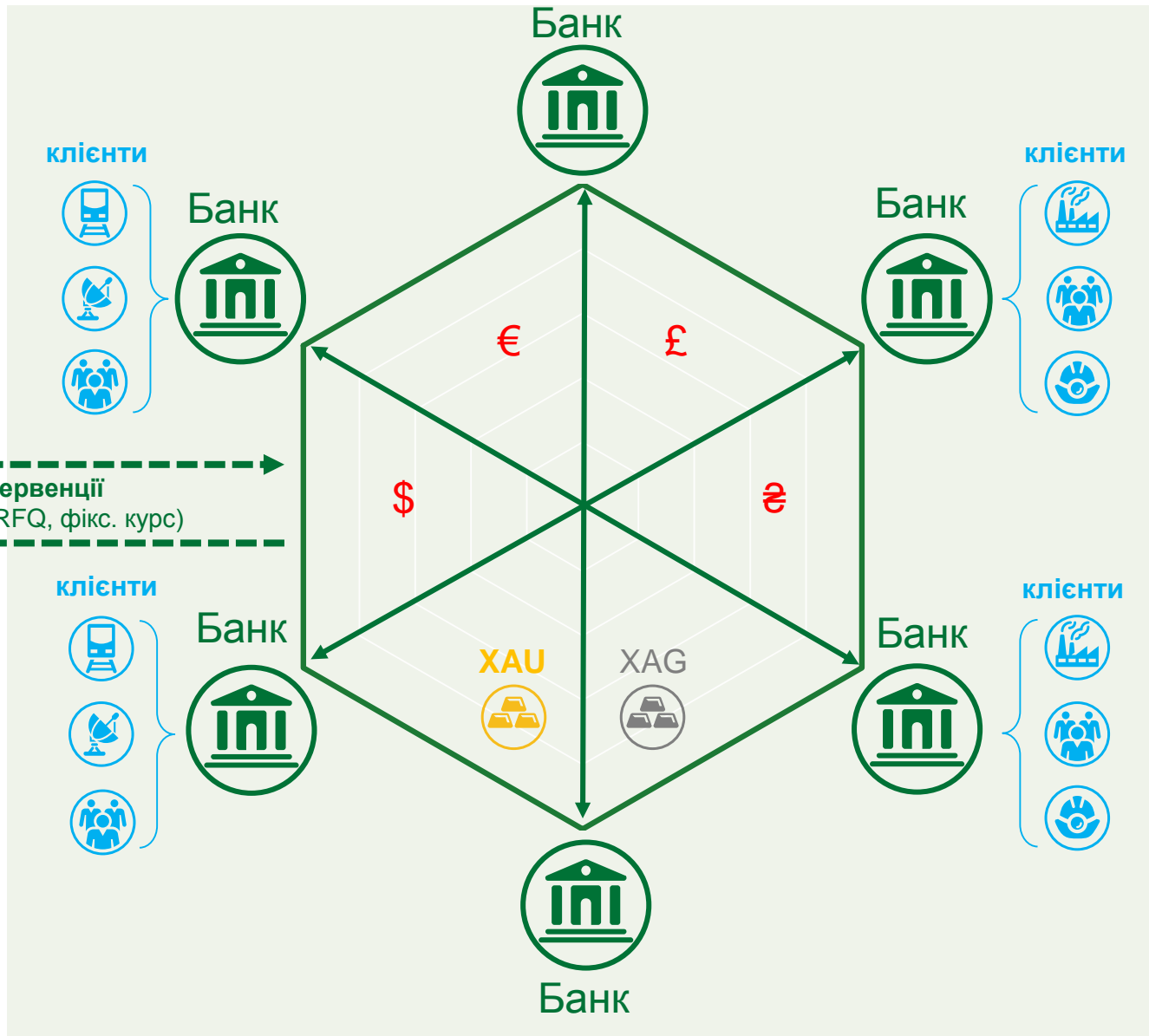
НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Національний банк

ЗВР

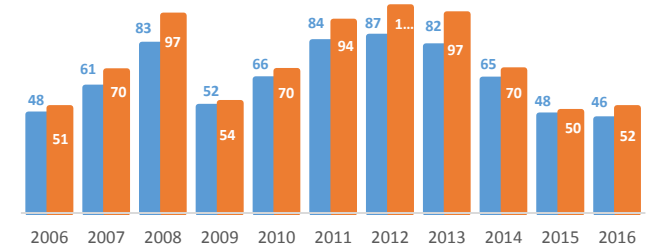

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Платіжний баланс: рух іноземної валюти

ЕКСПОРТ-ІМПОРТ товарів та послуг, млрд \$

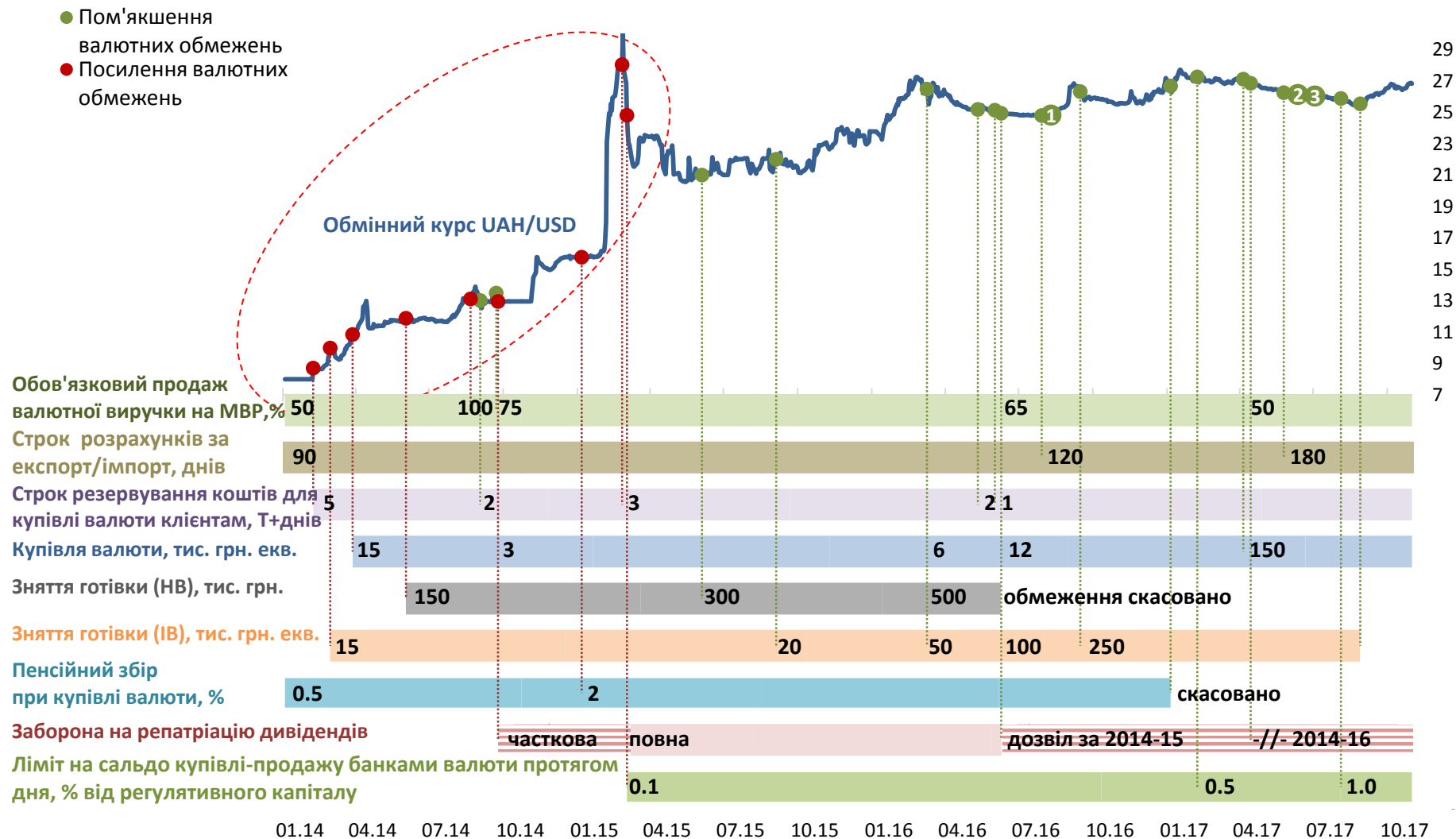

Структура товарного експорту, млрд \$

Хронологія запровадження та скасування антикризових валютних обмежень

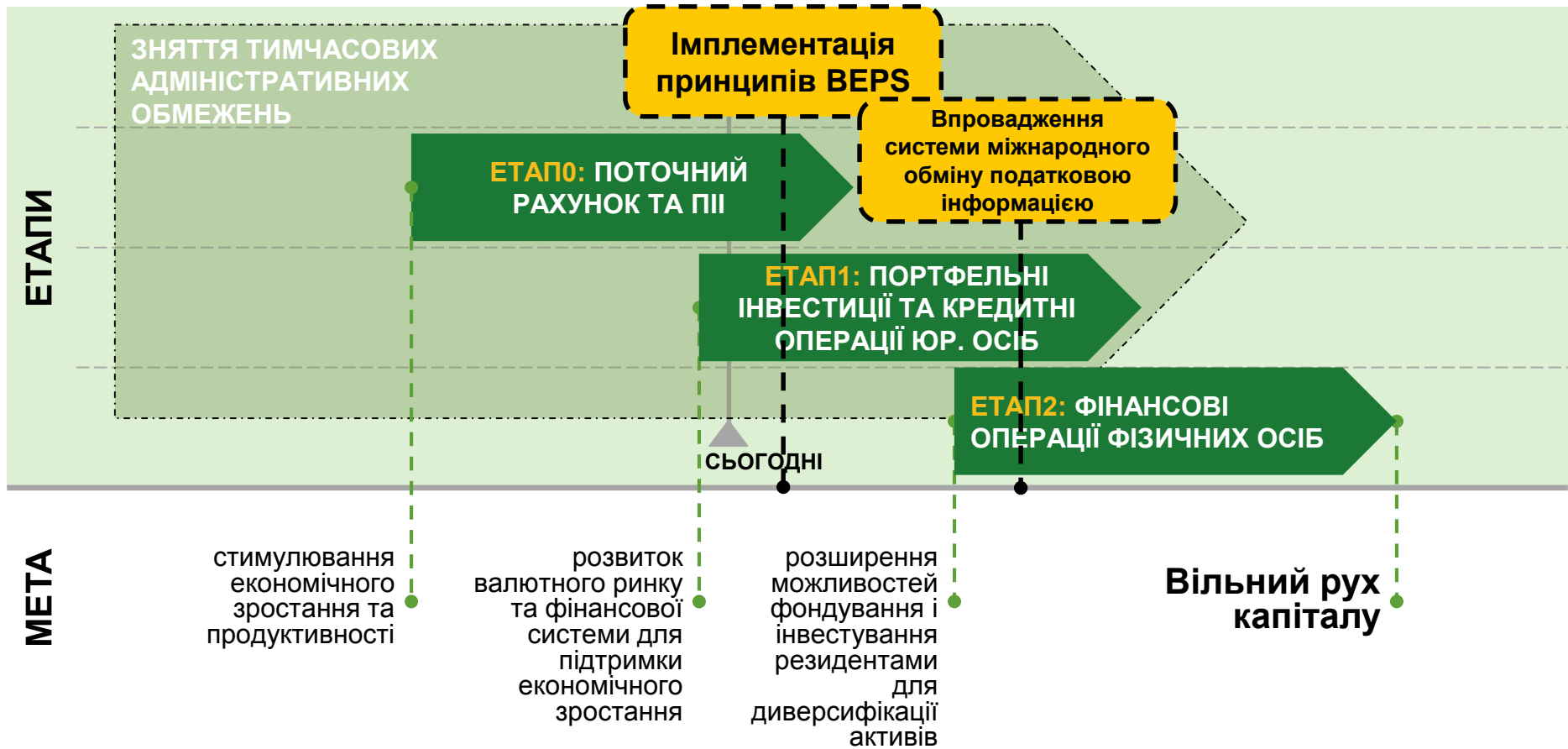

Дорожня карта валютної лібералізації

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Наявність необхідності макроекономічних передумов

! Перехід до наступного етапу валютної лібералізації відбудеться за умови впровадження рекомендацій ОЕСР з протидії BEPS та єдиного стандарту автоматичного обміну фінансовою інформацією

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Пріоритетність у запровадженні валютних обмежень

Неторгові операції (перекази, платежі)

Операції експорту-імпорту

Повернення кредитів, отриманих з-за кордону

Репатріація іноземних інвестицій у валюті

Операції фізичних осіб

Інвестиції юридичних осіб за кордон

Інвестиції фізичних осіб за кордон

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Реалізація на практиці: поступове скасування антикризових обмежень, запровадження нового валютного регулювання

Лібералізація прямих іноземних інвестицій:

Репатріація дивідендів, нарахованих іноземним інвесторам до 2016 року

Обов'язковий продаж валюти, що надходить для здійснення іноземних інвестицій

Інвестиції за кордон юридичними особами на підставі індивідуальних ліцензій

Дозволено (за графіком)

Скасовано

\$50 тис/міс » **\$2 млн/рік**

Лібералізація операцій за поточним рахунком:

Обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті

75% » **50%**

Граничний строк для розрахунків за операціями експорту та імпорту товарів

90 днів » **180 днів**

Максимальний розмір передоплати за імпортом контрактом

\$500 тис » **\$5 млн**

Купівля готівкової іноземної валюти фізичними особами (екв. у грн/день)

3 000 » **150 000**

Дебюрократизація:

Попередній контроль заявок на купівлю іноземної валюти (реєстр)

Скасовано

Надання акту цінової експертизи Держзовнішінформ для оплати імпорту послуг

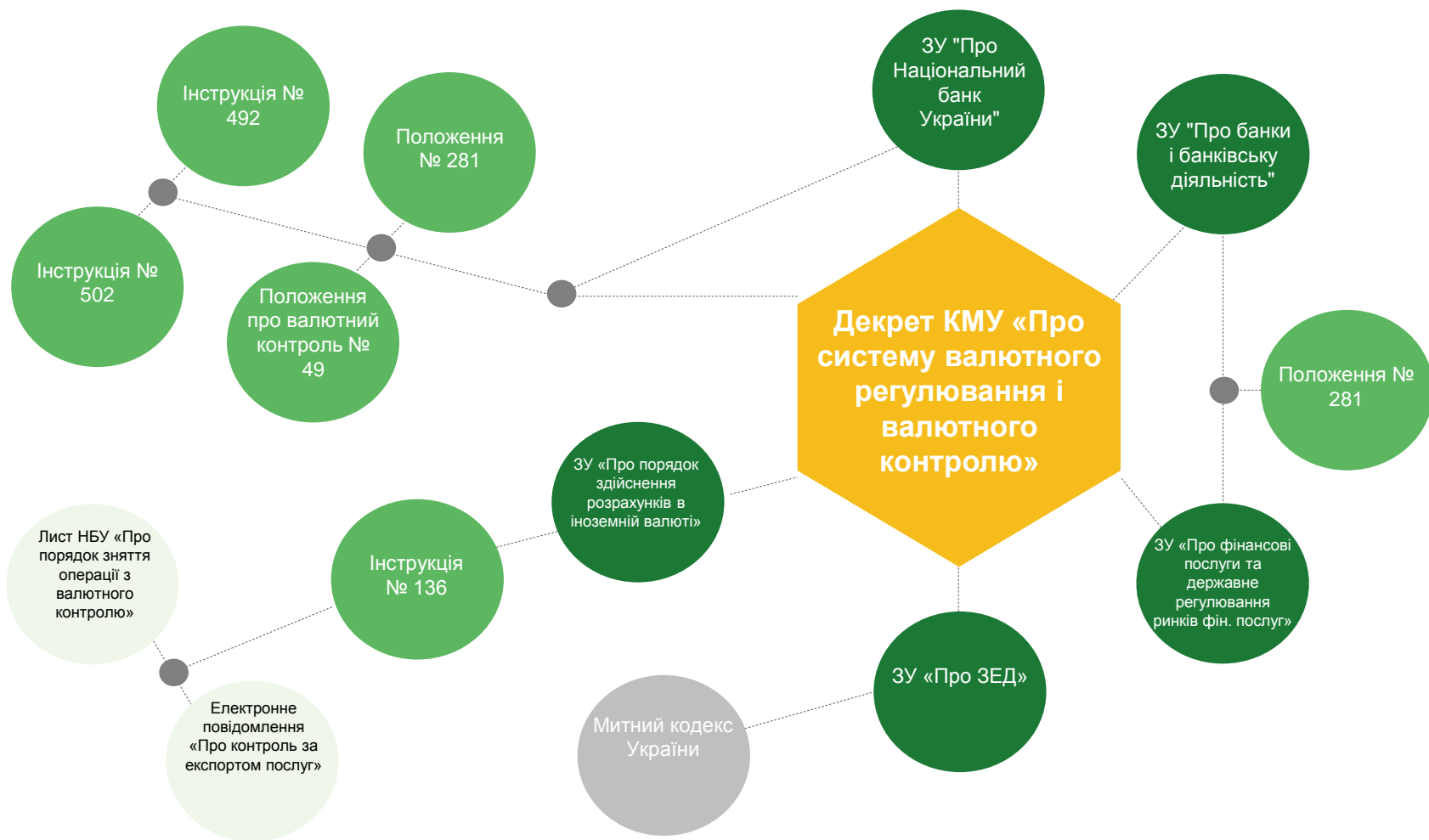

Скасовано

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Система валютного регулювання в Україні є зарегульованою, громіздкою та надмірно бюрократизованою

! Застарілі норми Декрету КМУ 1993 року визначають недосконалість дозвільної системи на проведення валютних операцій (понад 100 регуляторних нормативно-правових актів) та обмежують можливості НБУ з проведення валютної лібералізації.

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Ключові характеристики проекту закону «Про валюту»

Вільний рух капіталу (дозволено все, що не заборонено);

Повна гармонізація із законодавством ЄС (зокрема Директивою Ради ЄС №88/361/ЄЕС від 24.06.1988);

Відповідність взятим Україною зобов'язанням при підписанні Угоди про Асоціацію з ЄС від 27.06.2014;

Визначення загальних та специфічних умов щодо введення тимчасових обмежень на валютні операції («safeguard measures») в разі виникнення суттєвих ризиків для макроекономічної та фінансової стабільності;

Встановлення повноважень органів нагляду (supervision) та зобов'язань щодо обміну статистичною інформацією;

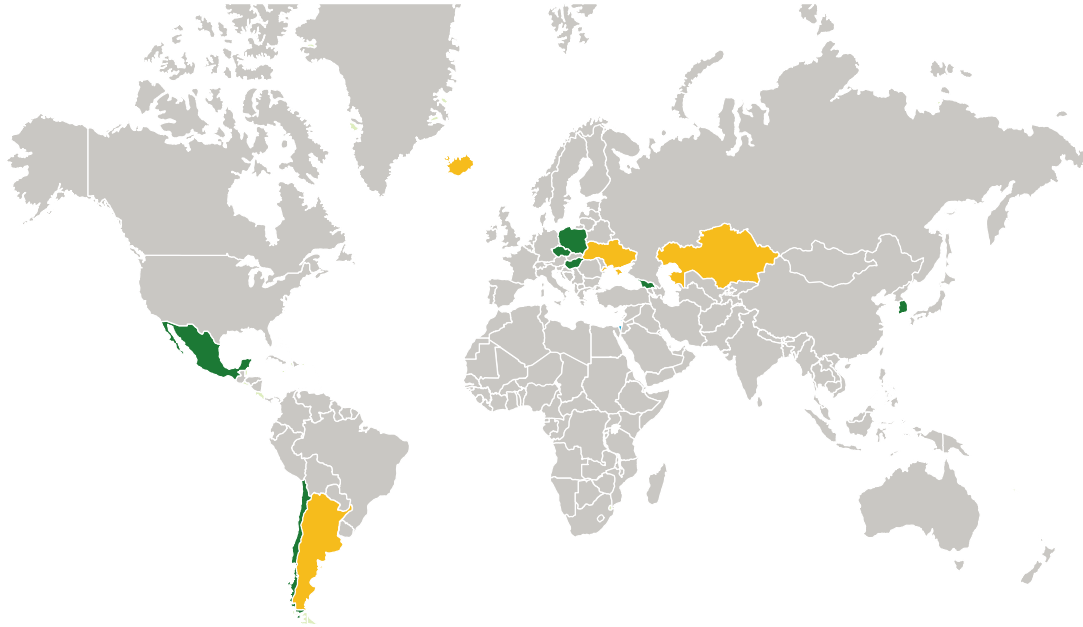

Встановлення перехідного періоду для застосування норм закону

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Поступова лібералізація є найбільш прийнятною для України

- Успішний досвід
- Неуспішний досвід
- Швидка лібералізація
- Поступова лібералізація
- Довга лібералізація
- 23 Період проведення лібералізації

		
 Чилі	>>>	1992, 1998, 2001 рр.
 Мексика	>>>	1992-1993 рр.
 Польща	>>	1990-1996, 2002, 2004 рр.
 Угорщина	>>	1993-2000, 2002 рр.
 Чехія	>>	1996-1997, 1999, 2001 рр.
 Грузія	>	1996 р.
 Південна Корея	>	1981-2002 рр.
 Ізраїль	>	1987-2005 рр.
 Казахстан	>>>	2002-2007, 2012 рр.
 Ізраїль**	>>>	1977 р.
 Ісландія*	>>>	1986, 1995-2001, 2015 рр.
 Аргентина*	>>	1989-1991, 2002, 2014 рр.

Успішний досвід

Неуспішний досвід

*Проведено аналіз 12 країн, що виділено на карті

**Результати після впровадження швидкої лібералізації